

Poročilo o delu Slovenskega gledališkega muzeja v letu 1964

Ker Slovenski gledališki muzej, utesnjen v tri delovne sobe in brez razstavnih prostorov, v preteklem letu še vedno ni mogel razviti dejavnosti, ki jo obeta in hkrati terja ime te ustanove, je skušal uravnati svoje delo predvsem v dveh smereh: prva polovica leta je bila namenjena spominski razstavi »Shakespeare pri Slovencih«, naslednji meseci pa intenzivnemu internemu delu, ki je dalo v tem obdobju naši ustanovi bolj značaj raziskovalnega instituta kakor muzeja.

Shakespeareovo razstavo, namenjeno počastitvi dramatikovega rojstva, smo morali prirediti kajpada zunaj svoje hiše, v novih, sicer prijetnih, vendar ne prav funkcionalnih razstavnih prostorih nove Mestne galerije. Odrpta je bila od 15. do 30. aprila, vsak dan od desete do osemnajste ure. V šestih sobah (prva in druga etaža) je bilo na ogled 220 eksponatov na stenah, od tega polovico fotografij, med katerimi so bile nekatere pomembnejše v velikih povečavah; dalje 30 scenskih in kostumskih osnutkov, 75 raznih faksimilov in 5 maket. Razen tega je bilo v vitrinah okrog 200 razstavnih predmetov (originalni starejši letaki, gledališki listi in programi, knjige, rokopisi in fotografije, risbe, scenski osnutki, režijske knjige), po sobah so bili razmeščeni kosi stilnega pohištva, originalni kostumi itd. Posebnost razstave je bila v tem, da je bila prirejena z vsemi razpoložljivimi sodobnimi sredstvi in tako ni bila zgolj razstava v starem pomenu besede: v spodnjem prostoru so mogli obiskovalci spremljati film o naših starejših igralcih, posnet prav za ta namen, številne diapozitive, poslušali so magnetofonske posnetke shakespeareških predstav itd., vsak dan ob petih popoldne pa so nastopali z odlomki iz Shakespeareovih del naši igralci Marija Nablocka, Saša Miklavc, Majda Potokarjeva in Jurij Souček. Prav to je dajalo razstavi posebno privlačnost in je privabljalo v tesno dvoranico sleherni večer po sto ali celo stopetdeset obiskovalcev. Tudi sicer je imela razstava izreden obisk: otvoritve se je udeležilo preko sto povabljenih gostov, poleg posameznikov pa jo je obiskalo 27 šol iz Ljubljane, Celja, Postojne in drugih središč, vsega skupaj 120 razredov, vseh obiskovalcev pa je bilo preko 5000. Razstavo je omogočil Sklad SRS za pospeševanje kulturne dejavnosti.

V drugi polovici leta se je odvijalo delo naše ustanove na sedmih pglavitnih področjih strokovnega dela:

1. *Knjižnica*. Glede na izredno majhno število sodelavcev (trije stalni in dva honorarna) je ob pripravah za razstavo vse redno delo v muzeju precej zastalo, posebej pa še v tem oddelku zaradi večmesečne bolezni knjižničarke. Ker smo imeli doslej samo priročni katalog, smo namestili v zadnjih dveh mesecih leta še dve honorarni katalogizatorki in tako strokovno uredili vsaj večji del slovenica. Poskrbeli smo tudi za nekatere kompletacije, vezave itd., z željo, da bi postala naša knjižnica v bližnji prihodnosti res izrazita specializirana zbirka s težiščem v slovenski teatralia in v zvrsteh, ki so s to vsaj v posredni zvezi.

2. *Arhiv*. Arhivsko gradivo, ki obsega najrazličnejše uradne in osebne dokumente (uradni arhivi slovenskih poklicnih gledališč, arhiv Udruženja slovenskih gledaliških igralcev, korespondence, zapuščine, časopisna poročila in kritike itd.) je zaradi zajetnosti in pestrosti doslej zgolj pregledano in sortirano in tako v glavnem že pripravljeno za obdelavo in katalogiziranje, h kateremu se je prav ob zaključku leta 1964 že začelo pristopati.

3. *Ikonoteka*. Glavno delo pri urejanju te naše največje in hkrati najbolj razčlenjene zbirke je bilo v sortiranju scenskih in kostumskih osnutkov, ki smo jih letos v velikem številu na novo prevzeli zlasti iz arhiva delavnic SNG. Pripravljen je tudi že priročni katalog te zbirke, v katerem je mogoče najti zaželene osnutke tako glede na avtorja osnutka ali na avtorja uprizorjenega dela. Drugi najboljšežnejši del te zbirke, fototeka, je urejen po kartotečnem sistemu, vendar bomo začeli s strokovno katalogizacijo, najprej starejšega obdobja, šele sredi leta 1965.

4. *Fonoteka*. Ta naša najmlajša in za zdaj po številu še razmeroma skromna zbirka zadnji dve leti naglo raste, predvsem s snemanjem tekočih predstav v slovenskih gledališčih. V letu 1964 smo bili v veliki meri omejeni na Ljubljano, medtem ko so zdaj že sklenjeni dogovori tudi z ostalimi gledališči, presnemali bomo za nas dragocene trakove na Radiu, v muzeju samem pa snemamo razgovore z igralci in drugo dokumentarno gradivo. V kratkem bomo dopolnili zbirko magnetofonskih posnetkov s prvimi filmskimi zapisi naših predstav, seveda samo z odlomki.

5. *Dokumentacija*. Veliko skrb smo posvečali tako v lanskem kakor v letošnjem letu sistematičnemu urejanju vseh člankov in kritik o slovenskem gledališču, ki so bili natisnjeni v dnevnem in tedenskem tisku. Kartoteka, ki jo sproti urejamo, pa zajema tudi gradivo iz revij in drugih periodičnih publikacij. Ta naša doslej najobsežnejša kartoteka je narasla že v dveh letih na cca. 10 000 listkov.

6. *Bibliografija*. Sredi letošnjega leta smo začeli s sistematičnim delom na repertoarni bibliografiji, ki nastaja v dveh vrstah. Upoštewane so vse predstave v slovenskih gledališčih in sicer tako, da je mogoče najti v prvem delu kartoteke vse predstave v posameznih gledališčih, urejene po kronološkem redu, v drugem delu pa vse avtorje in dela, ki so bila pri nas igrana, po abecednem redu. Za zdaj je zbrano gradivo za ljubljanska gledališča (blizu 4000 listkov), v delu pa je mariborski in tržaški del. Pri delu uporabljamo kajpada tudi gradivo, ki so ga že objavljala posamezna gledališča (npr. Dušan Škedl za lj. Dramo). Ko bo zbrano gradivo za repertoarno bibliografijo, bomo začeli z urejanjem bibliografije igralcev, režiserjev, pevcev itd.

7. *Publikacije*. Glede na majhno število strokovnih sodelavcev naše ustanove in glede na skromna sredstva so tudi naše publikacije za zdaj še skromne: kakšne so, o tem govori pričujoči, komaj tretji zvezek Dokumentov. V prihodnosti bi želeli to svojo dejavnost močno razmahniti. Med načrti, ki bi jih želeli uresničiti ob stoletnici Dramatičnega društva (1867) naj bi bila tudi knjižna izdaja Slovenske repertoarne bibliografije od leta 1867 do 1967.

Obsežni delovni načrt, ki ga je sprejela delovna skupnost na svoji seji 7. septembra 1964 za leto 1964/65 (svoje delo uravnavamo bolj po gledaliških kakor po koledarskih letih), ne določa — zaradi sedanjih delovnih pogojev, nerešenega vprašanja prostorov in še ne do kraja urejenih starih fondov — nobenih razstav in drugih večjih javnih nastopov, zato pa toliko intenzivnejše interno delo:

— katalogizacija knjižnice (predvsem slovenski del), dela arhiva (korespondence), starejših fondov fototeke itd.;

— širokopoteznejša magnetofonska in filmska snemanja gledaliških predstav in dokumentarnega gradiva;

— sistematično delo pri urejanju dokumentacije in repertoarne bibliografije;

— zaščito obstoječih fondov in kompletacije;

— izdajanje publikacij, v letu 1965 vsaj treh zvezkov Dokumentov.

Rapport de travail du Musée du théâtre pour l'année 1964.

La principale manifestation extérieure de notre institution dans l'année passée fut la grande exposition »Shakespeare chez les Slovènes«. Comme le musée ne dispose pas encore de ses propres locaux, l'exposition eut lieu dans les locaux de la Galerie municipale de Ljubljana (du 15 au 30 avril 1964). Dans six salles d'exposition on pouvait voir 220 pièces indépendantes et dans les vitrines environ 200 documents. La particularité de cette exposition fut son caractère moderne. Tous les moyens modernes y furent utilisés (enregistrements sur magnétophone et film, etc.). En outre, on a organisé tous les soirs des rencontres avec les acteurs qui récitaient les textes de Shakespeare dans des traductions anciennes. L'exposition fut visitée par un très grand nombre de jeunes (27 écoles comprenant en tout 120 classes d'élèves), le nombre entier des visiteurs s'est élevé au-dessus de 5.000.

Le travail interne de l'institution comprenait la cataloguisation des fonds anciens qui n'étaient pas encore arrangés (la bibliothèque, les archives, l'iconothèque), l'arrangement et la complétion de la collection la plus récente, c'est à dire de a phonothèque à la quelle devrait se joindre prochainement la collection des films documentaires; la documentation et la collection des matériaux de bibliographie du répertoire slovène (surtout les représentations de pièces dramatiques à Ljubljana). Parmi les publications nous devons citer 2 cahiers des Documents (le deuxième publié à l'occasion de l'exposition de Shakespeare).

Pour l'année 1965 le programme ne prévoit pas de grandes actions extérieures, ce qui est dû au manque de locaux. Nos efforts seront concentrés sur un travail interne systématique (cataloguisation, documentation, complétion, enregistrements sur magnétophone et films, bibliographie et publications).

